

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๑๕/๗๐๕๖

กวก. 161
15.11.66
18.45

สลด. (eMail)

ส่ง : กวก.

รับที่ : ธ11414/66

1 ธ.ค. 2566 เวลา 18.15 น.

สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๑ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง การยื่นหนังสือแสดงเจตจำนงของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยในการเข้าเป็นสมาชิกองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Co-operation and Development: OECD)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. บทสรุปสำหรับผู้บริหาร โครงการศึกษาและวิจัยความเหมาะสมในการเข้าเป็นสมาชิกองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนาของประเทศไทย
  ๒. ร่างหนังสือแสดงเจตจำนงของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยในการเข้าเป็นสมาชิกองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) พร้อมคำแปลภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ
  ๓. ลิงก์ข้อมูลการประเมินความพร้อมและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อการเข้าเป็นสมาชิก OECD ของประเทศไทย
  ๔. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วน ที่ กต ๐๗๐๗/๑๐๕๑ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๖
  ๕. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๗/๒๓๗ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๖

ด้วย สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ขอเสนอเรื่อง การยื่นหนังสือแสดงเจตจำนงของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยในการเข้าเป็นสมาชิกองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Co-operation and Development: OECD) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องนี้เข้าข่ายเป็นเรื่องในทางนโยบายที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย กรณีจึงต้องเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ตามความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศและสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การเข้าเป็นสมาชิก OECD แบบเต็มรูปแบบจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะในประเด็นการปรับปรุงมาตรฐานและกฎระเบียบให้เป็นไปตามหลักสากลที่นานาประเทศให้การยอมรับ ดังนั้น ประเทศไทยจึงควรแสดงเจตจำนงในการเข้าเป็นสมาชิก OECD ในโอกาสแรกที่จะสามารถดำเนินการได้ กอปรกับในโอกาสที่เลขาธิการ OECD มีกำหนดเยือนประเทศไทยในช่วงต้นปี ๒๕๖๗ เพื่อเข้าพบและหารือกับนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี จึงเป็นโอกาสที่ไทยจะยื่นหนังสือแสดงเจตจำนงในการเข้าเป็นสมาชิก OECD ในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อแสดงถึงเจตนารมณ์และความมุ่งมั่นในการเข้าเป็นสมาชิก

/ตลอดจน...

ตลอดจนสนับสนุนการหารือระหว่างไทยกับ OECD ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมของไทยใน ระยะถัดไป ดังนั้น จึงขอความกรุณาคณะรัฐมนตรีพิจารณาภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๖ เนื่องจากมีขั้นตอนที่ ต้องประสานกระทรวงการต่างประเทศและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึง OECD ในการจัดเตรียมเอกสาร

๓. สารสำคัญ

๓.๑ ภูมิหลัง

๓.๑.๑ มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ รับทราบรายงาน ความก้าวหน้าการดำเนินโครงการ Country Programme (CP) ระยะที่ ๑ ระหว่างไทยกับ OECD ตามที่ สศช. เสนอ และเห็นชอบมอบหมาย สศช. และกระทรวงการต่างประเทศ (กต.) หารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อ จัดทำโครงการ CP ระยะที่ ๒ รวมทั้งมอบหมาย กต. ศึกษาถึงความพร้อม ความเป็นไปได้ และประโยชน์ที่ไทย จะได้รับจากการเข้าเป็นสมาชิก OECD ซึ่ง กต. ได้จ้างมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ศึกษาและวิจัยความเหมาะสมในการเข้าเป็นสมาชิก OECD ของไทย โดยเมื่อเดือนกันยายน ๒๕๖๕ TDRI ได้ เสนอรายงานผลการศึกษาดังกล่าวสรุปได้ว่า ไทยจะได้รับประโยชน์จากการเข้าเป็นสมาชิก OECD แบบเต็ม รูปแบบ (full member) มากกว่าเข้าร่วมในคณะกรรมการต่าง ๆ ในฐานะของประเทศที่ไม่ใช่สมาชิก (non-member) ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๓.๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เห็นชอบและอนุมัติ การดำเนินโครงการ CP ระยะที่ ๒ และการลงนามบันทึกความเข้าใจเกี่ยวกับการต่ออายุโครงการ Country Programme ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับ OECD โดยอนุมัติให้รองนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น (นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์) เป็นผู้ลงนามในบันทึกความเข้าใจ ซึ่งต่อมาได้มีการลงนามบันทึกความเข้าใจ ดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๖ ณ สำนักงานใหญ่ OECD กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส โดย รองนายกรัฐมนตรีฯ และเลขาธิการ OECD กล่าวแสดงความยินดีต่อการลงนามบันทึกความเข้าใจฯ และ ทั้งสองฝ่ายเน้นย้ำว่าการดำเนินโครงการ CP ระยะที่ ๒ จะช่วยผลักดันให้ประเทศไทยเข้าถึงองค์ความรู้และ แนวปฏิบัติที่ดีของ OECD ในหลากหลายสาขาได้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ รวมถึง การช่วยยกระดับความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับ OECD ให้แน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น อันจะทำให้ไทยเข้าใกล้การเป็น สมาชิก OECD มากขึ้น

๓.๑.๓ เมื่อวันที่ ๒๔ – ๒๗ เมษายน ๒๕๖๖ สศช. และ กต. ได้เข้าร่วม การประชุมหารือกับผู้แทน OECD เพื่อหารือเกี่ยวกับกระบวนการเข้าสู่การเป็นสมาชิกของไทย โดยสรุปผล การหารือได้ว่า ไทยเป็นประเทศที่มีความพร้อมที่จะเข้าเป็นสมาชิก OECD เนื่องจากมีการพัฒนามาตรฐาน ภายในประเทศอย่างต่อเนื่อง และมีความร่วมมือกับ OECD หลายด้าน โดยเฉพาะโครงการ Country Programme ที่ได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้ง OECD ยังมีท่าทีเชิงบวกต่อการเข้าเป็นสมาชิกของไทย

๓.๑.๔ เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖ สศช. ร่วมกับ กต. จัดการประชุม หารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับประเด็นความพร้อมและความเหมาะสมของประเทศไทยในการเข้า เป็นสมาชิก OECD เพื่อชี้แจงแนวทางในการขับเคลื่อนการเข้าเป็นสมาชิก พร้อมทั้งขอรับข้อมูลการประเมิน ความพร้อมของหน่วยงานตามกรอบการพิจารณาการเข้าเป็นสมาชิก OECD (Framework for the Consideration of Prospective Members)^๑ ซึ่งหน่วยงาน ๔๐ หน่วยงาน รวม สศช. เป็น ๔๑ หน่วยงาน

/ได้ให้...

^๑ OECD ได้จัดทำ Framework for the Consideration of Prospective Members เพื่อให้ประเทศที่สนใจจะเข้า เป็นสมาชิกใช้ประเมินความพร้อมในเบื้องต้น ประกอบด้วย ๕ ประเด็นหลัก ได้แก่ (๑) สถานะความพร้อมของประเทศในการ ปรับมาตรฐานให้สอดคล้องกับ OECD (State of Readiness) (๒) ความมุ่งมั่นของประเทศในการปฏิบัติตามค่านิยมและผล ผูกพันประเทศสมาชิก OECD (Country's Commitment to OECD Values and Membership Obligations) (๓) กรอบ การบริหารภาครัฐและโครงสร้างเชิงสถาบัน (Institutional Framework) (๔) ตัวชี้วัดภาวะเศรษฐกิจที่สำคัญ (Key Economic Indicators) และ (๕) การมีส่วนร่วมกับ OECD (Relations with OECD)

ได้ให้ข้อมูล ข้อเสนอ และข้อเสนอแนะที่จำเป็นต่อการเตรียมความพร้อมของประเทศไทยในการเข้าเป็นสมาชิก OECD โดยเฉพาะการสร้างความร่วมมือกับประเทศสมาชิก OECD และการพิจารณาปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องตามมาตรฐาน OECD

๓.๒ กระบวนการเข้าเป็นสมาชิก OECD

๓.๒.๑ กระบวนการสมัครเข้าเป็นสมาชิก OECD

กระบวนการสมัครเข้าเป็นสมาชิก OECD ประกอบด้วย ๕ ขั้นตอน ได้แก่ (๑) ประเทศที่สนใจจะสมัครเข้าเป็นสมาชิก ยื่นหนังสือแสดงเจตจำนงอย่างเป็นทางการในการสมัครเข้าเป็นสมาชิก โดยเลขาธิการ OECD จะแจ้งเรื่องไปยังคณะมนตรีของ OECD (OECD Council) ซึ่งประกอบด้วย ประเทศสมาชิกทั้ง ๓๘ ประเทศ (๒) เลขาธิการ OECD จะจัดทำข้อมูลของประเทศผู้สมัครตามกรอบการพิจารณาการเข้าเป็นสมาชิก OECD ให้กับ OECD Council (๓) OECD Council จะพิจารณาข้อมูลดังกล่าวเพื่อประกอบการตัดสินใจการเปิดอภิปรายการเข้าเป็นสมาชิกให้กับประเทศผู้สมัคร (accession discussion) (๔) เลขาธิการ OECD จะสอบถาม OECD Council เกี่ยวกับข้อตัดสินใจ และ (๕) เมื่อ OECD Council มีมติเปิดการอภิปรายการเข้าเป็นสมาชิกให้กับประเทศผู้สมัครแล้ว เลขาธิการ OECD จะจัดทำแผนการดำเนินงานในการเข้าเป็นสมาชิก (Accession Roadmap) ของประเทศผู้สมัคร เพื่อให้ OECD Council ให้ความเห็นชอบก่อนเข้าสู่กระบวนการภาคยานุวัติในระยะถัดไป

๓.๒.๒ กระบวนการภาคยานุวัติ (accession process)

แผนการดำเนินงานในการเข้าเป็นสมาชิกของประเทศผู้สมัครแต่ละประเทศจะมีรายละเอียดที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับบริบทของประเทศนั้น ๆ โดยประเทศผู้สมัครจะได้รับการประเมินทางเทคนิคเชิงลึกจากคณะกรรมการทางเทคนิคของ OECD จำนวนมากกว่า ๒๐ คณะกรรมการ โดยจะเป็นการประเมินด้านกฎหมาย กฎระเบียบ นโยบาย และการดำเนินการของประเทศผู้สมัคร เพื่อประเมินความสอดคล้องกับตราสารทางกฎหมาย และมาตรฐานของ OECD ทั้งนี้ ระยะเวลาของกระบวนการภาคยานุวัติจะขึ้นอยู่กับดำเนินการของประเทศผู้สมัครในการปรับปรุงกฎระเบียบ นโยบาย และการดำเนินการให้สอดคล้องกับมาตรฐานของ OECD เป็นสำคัญ ซึ่งหากประเทศผู้สมัครดำเนินการปรับมาตรฐานเรียบร้อยแล้ว คณะกรรมการแต่ละชุดจะนำเสนอข้อคิดเห็นทางการ (formal opinion) ต่อ OECD Council ซึ่ง OECD Council ต้องมีมติเอกฉันท์ในการพิจารณาออกหนังสือเชิญประเทศผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิก และเข้าสู่การยอมรับข้อผูกพันทางกฎหมายเพื่อเข้าเป็นสมาชิกโดยสมบูรณ์ต่อไป

๓.๓ สารสำคัญของร่างหนังสือแสดงเจตจำนงของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย ในการเข้าเป็นสมาชิกองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD)

กระทรวงการต่างประเทศได้ยกร่างหนังสือแสดงเจตจำนงของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยในการเข้าเป็นสมาชิกองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) ซึ่งมีสารสำคัญที่แสดงเจตนาฝ่ายเดียวอย่างเป็นทางการของประเทศไทยในการขอเข้าสู่กระบวนการภาคยานุวัติเพื่อเข้าเป็นสมาชิก OECD โดยมีได้มีเนื้อหาเป็นการทำความเข้าใจความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับ OECD แต่อย่างไรก็ตาม โดยร่างหนังสือดังกล่าวระบุถึงความร่วมมือระหว่างไทยกับ OECD ที่มีมานานถึงสองทศวรรษ ซึ่งไทยได้เรียนรู้และปรับตัวให้สอดคล้องกับมาตรฐานของ OECD อย่างต่อเนื่อง ผ่านการดำเนินโครงการ Thailand-OECD Country Programme การเข้าเป็นภาคีตราสารทางกฎหมายของ OECD หลายฉบับ และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของ OECD หลายภาคส่วน และระบุถึงประโยชน์ที่ไทยจะได้รับจากการเข้าร่วมเป็นสมาชิก ซึ่งจะส่งเสริมการค้า การลงทุน และความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่มีคุณภาพสูง ระหว่างประเทศไทย และประเทศสมาชิก OECD ในอนาคต รวมถึงการเข้าเป็นสมาชิกของไทยจะช่วยสนับสนุนการดำเนินการและเพิ่มการมีบทบาทของ OECD ในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

ทั้งนี้ การยื่นหนังสือแสดงเจตจำนงของประเทศไทยในการเข้าเป็นสมาชิก OECD เป็นขั้นตอนแรกของกระบวนการสมัครเข้าเป็นสมาชิก โดยสาระสำคัญของร่างหนังสือแสดงเจตจำนงฯ เป็นการแสดงเจตนาฝ่ายเดียวอย่างเป็นทางการของประเทศไทยในการขอเข้าสู่กระบวนการภาคยานุวัติ เพื่อเข้าเป็นสมาชิก OECD โดยมีได้มีเนื้อหาเป็นการทำความเข้าใจความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับ OECD แต่อย่างใด

๓.๔ แผนการขับเคลื่อนการดำเนินงานในการเข้าเป็นสมาชิก OECD ของประเทศไทย

สศช. ได้จัดทำห่วงโซ่คุณค่าเงื่อนไขการเข้าเป็นสมาชิก OECD โดยยึดหลักเกณฑ์จาก Framework for the Consideration of Prospective Members ซึ่งประกอบด้วยเงื่อนไข ๕ ประการ เพื่อใช้เป็นแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานในการเข้าเป็นสมาชิก OECD ของประเทศไทย และได้ระบุหน่วยงานหลักที่มีภารกิจสอดคล้องกับเงื่อนไขแต่ละประการ เพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (๑) ความพร้อมด้านกฎหมายและกฎระเบียบตามมาตรฐาน OECD (๒) ความมุ่งมั่นของประเทศในการปฏิบัติตามค่านิยม วิสัยทัศน์ และภารกิจของ OECD (๓) กลไกเชิงสถาบัน (๔) ข้อมูลเศรษฐกิจหลักของประเทศ และ (๕) ความสัมพันธ์กับ OECD ดังมีรายละเอียดปรากฏตามตารางห่วงโซ่คุณค่าเงื่อนไขการเข้าเป็นสมาชิก OECD

ตารางห่วงโซ่คุณค่าเงื่อนไขการเข้าเป็นสมาชิก OECD		
ที่	เงื่อนไข	หน่วยงานหลัก
๑	<p>ความพร้อมด้านกฎหมายและกฎระเบียบตามมาตรฐาน OECD</p> <p>โดยเฉพาะความก้าวหน้าในการปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบภายในประเทศให้สอดคล้องกับตราสารทางกฎหมายของ OECD ๓ ฉบับ ที่มีผลผูกพันกฎหมายภายในประเทศ ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปฏิญญาว่าด้วยการลงทุนระหว่างประเทศและกิจการของบริษัทข้ามชาติและตราสารที่เกี่ยวข้อง (Declaration on International Investment and Multinational Enterprises and related instrument) - อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการให้สินบนหรืออนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศในการทำธุรกรรมทางธุรกิจระหว่างประเทศ (Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transaction) - กฎว่าด้วยการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายเงินทุนและการค้าบริการข้ามพรมแดน (Codes of Liberalisation of Capital Movements and Current Invisible Operations) 	<p>สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา</p>
๒	<p>ความมุ่งมั่นของประเทศในการปฏิบัติตามค่านิยม วิสัยทัศน์ และภารกิจของ OECD</p> <p>ด้านความเป็นประชาธิปไตย (democracy) ด้านการปกครองภายใต้หลักนิติธรรม (rule of law) ด้านการเคารพสิทธิมนุษยชน (human rights) ด้านการสนับสนุนระบบตลาดแบบเปิดและมีความโปร่งใส (open and transparent market economy)</p>	<p>กระทรวงยุติธรรม</p>

ตารางห่วงโซ่คุณค่าเงื่อนไขการเข้าเป็นสมาชิก OECD		
ที่	เงื่อนไข	หน่วยงานหลัก
๓	กลไกเชิงสถาบัน ระบอบการปกครอง ระบบราชการ ระบบกฎหมาย ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายตุลาการ ธนาคารกลาง การกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้า	สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนา ระบบราชการ
๔	ข้อมูลเศรษฐกิจหลักของประเทศ อาทิ ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ การส่งออกและการนำเข้าสินค้าและบริการ อัตราการว่างงาน มูลค่าการลงทุนโดยตรงสะสม เป็นต้น	สำนักงานสภา พัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ
๕	ความสัมพันธ์กับ OECD การเข้าไปมีสถานะใน OECD Committee การเข้าเป็นภาคีตราสารทางกฎหมาย การมีส่วนร่วมในกลไกความร่วมมือต่าง ๆ ของ OECD	กระทรวงการ ต่างประเทศ

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

การเข้าเป็นสมาชิก OECD อย่างเต็มรูปแบบ จะทำให้ประเทศไทยได้รับประโยชน์ในหลายด้าน อาทิ การปฏิรูปโครงสร้างหลายมิติและมีมาตรฐานเทียบเท่าสากล การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและโอกาสเข้าถึงตลาดประเทศสมาชิก การเข้าถึงฐานข้อมูลเศรษฐกิจโลกที่หลากหลาย การได้รับคำปรึกษาและความช่วยเหลือทางวิชาการจาก OECD และการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและส่งเสริมบทบาทไทยในเวทีโลก อย่างไรก็ตาม การเข้าเป็นสมาชิกอาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมในบางเรื่อง โดยเฉพาะผลกระทบที่เกิดจากการเข้าเป็นภาคีตราสารทางกฎหมายของ OECD ที่มีผลผูกพันกฎหมายภายในประเทศของไทย (legally binding) อาทิ การแข่งขันทางการค้าและบริการที่เพิ่มสูงขึ้น ความผันผวนต่ออัตราแลกเปลี่ยนจากการไหลเข้าออกของเงินทุนระยะสั้น และการเปิดเสรีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ทั้งนี้ OECD เปิดให้ประเทศสมาชิกสามารถจัดทำข้อสงวนการลงทุนในบางกิจการให้เฉพาะผู้ประกอบการภายในประเทศได้ รวมถึงการเจรจาขอจัดทำข้อสงวนอื่น ๆ เพื่อรักษาผลประโยชน์แห่งชาติเป็นสำคัญ ซึ่งประเทศไทยจะต้องดำเนินการภายในประเทศเพื่อลดผลกระทบดังกล่าวที่อาจเกิดขึ้นเมื่อเข้าเป็นสมาชิก OECD อย่างเต็มรูปแบบ

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๖. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตามที่ สศช. ได้รับข้อมูลการประเมินความพร้อมจากหน่วยงาน ๔๐ หน่วยงาน รวม สศช. เป็น ๔๑ หน่วยงาน ซึ่งได้ให้ความเห็น ข้อห่วงกังวล และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของประเทศไทยในการเข้าเป็นสมาชิก OECD ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังมีรายละเอียดปรากฏตาม สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ โดยสรุปประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

๖.๑.๑ การศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับการปฏิบัติตามตราสารทางกฎหมายของ OECD ได้มีการเสนอให้มีการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับการปฏิบัติตามตราสารทางกฎหมายของ OECD โดยเฉพาะตราสารด้านการลงทุนระหว่างประเทศและวิสาหกิจข้ามชาติ และการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายเงินทุน เนื่องจากเป็นตราสารที่อาจส่งผลกระทบต่อเชิงเศรษฐกิจและเสถียรภาพทางการเงินต่อประเทศ โดยควรศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับประเด็นที่ไทยต้องปฏิบัติตามโดยไม่มีข้อยกเว้น และประเด็นที่ไทยสามารถจัดทำข้อสงวนหรือ OECD สามารถยืดหยุ่นได้

๖.๑.๒ การเตรียมมาตรการรับมือสำหรับกลุ่มที่อาจได้รับผลกระทบ โดยได้มีการเสนอให้เตรียมมาตรการช่วยเหลือกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่อาจมีต้นทุนค่าใช้จ่ายเพิ่มสูงขึ้นจากการปรับและยกระดับการดำเนินธุรกิจให้มีมาตรฐานสอดคล้องกับหลักกำกับดูแลกิจการที่ดีของ OECD โดยจำเป็นต้องเร่งสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อ (Responsible Business Conduct: RBC) ให้กับกลุ่ม SMEs เพื่อเตรียมปรับวิธีการดำเนินธุรกิจให้สอดคล้องกับมาตรฐานของ OECD

๖.๑.๓ การจัดตั้งคณะทำงานเฉพาะด้านและกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบ โดยมีหลายหน่วยงานให้ความเห็นว่า การปฏิบัติตามตราสารทางกฎหมายของ OECD และการดำเนินการตามกรอบการพิจารณาการเข้าเป็นสมาชิก OECD ในแต่ละประเด็น มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน จึงควรจัดตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการเฉพาะด้าน และกำหนดหน่วยงานกลางเพื่อรับผิดชอบในแต่ละประเด็น เพื่อให้การดำเนินการในภาพรวมสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อาทิ หน่วยงานกลางทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลมาตรการของไทยที่เลือกปฏิบัติกับวิสาหกิจข้ามชาติในทุกมิติ และหน่วยงานกลางในการรวบรวมข้อมูลและติดตามการดำเนินงานตามกรอบนโยบายด้านการลงทุน

๖.๑.๔ การได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลและความร่วมมือจากทุกหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ การจัดทำข้อมูลสถิติให้มีมาตรฐานสอดคล้องกับ OECD จำเป็นต้องใช้ทรัพยากรบุคคล งบประมาณ และความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการเข้าถึงฐานข้อมูลทะเบียนของหน่วยงานต่าง ๆ (administrative data) ที่มีกฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับระบบการจัดเก็บข้อมูลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นข้อจำกัดในการจัดทำข้อมูลสถิติของไทย ดังนั้น การสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการของกฎหมายที่ดีตามมาตรฐาน OECD รวมถึงการพัฒนากรอบกฎหมายและการบังคับใช้หลักเกณฑ์กฎหมายที่ดี เป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการในระยะยาว และจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลและความร่วมมือจากทุกหน่วยงานไม่ว่าจะเป็นภาครัฐและภาคเอกชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้หน่วยงานตระหนักถึงความสำคัญของการวิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

๖.๒ ความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ

กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างหนังสือแสดงเจตจำนงฯ มีสาระสำคัญเป็นการแสดงเจตนาฝ่ายเดียวอย่างเป็นทางการของรัฐบาลไทยในการขอเข้าสู่กระบวนการภาคยานุวัติ (accession process) เพื่อเข้าร่วมเป็นสมาชิก OECD โดยหนังสือแสดงเจตจำนงดังกล่าว มิได้มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้ข้อบังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ทั้งนี้ รัฐบาลไทยจะมีพันธกรณีต่อเมื่อได้เข้าเป็นสมาชิก OECD ในอนาคต โดยเฉพาะการยอมรับสถานะทางกฎหมาย (legal capacity) การให้เอกสิทธิ์ความคุ้มกันแก่องค์การและเจ้าหน้าที่ของ OECD รวมทั้งผู้แทนของรัฐสมาชิก ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๖.๓ ความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างหนังสือแสดงเจตจำนงฯ เป็นเอกสารที่รัฐบาลไทยจัดทำขึ้น โดยมีสาระสำคัญเป็นการแสดงเจตนาฝ่ายเดียวอย่างเป็นทางการของประเทศไทยในการขอเข้าสู่กระบวนการภาคยานุวัติเพื่อเข้าเป็นสมาชิก OECD ซึ่งขั้นตอนนี้ยังไม่มีกรรมการ

ตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับ OECD จึงไม่มีประเด็นที่ต้องพิจารณาเกี่ยวกับการเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ แต่เป็นเรื่องในทางนโยบายที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทยตามมาตรา ๔ (๗) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ กรณีจึงต้องเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนดำเนินการต่อไป ดังมีรายละเอียดปรากฏตาม สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๘. ข้อเสนอของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๘.๑ ขอความเห็นชอบต่อร่างหนังสือแสดงเจตจำนงของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย ในการเข้าเป็นสมาชิกองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) และหากมีความจำเป็นต้องแก้ไขร่างหนังสือแสดงเจตจำนงฯ ในส่วนที่มีใช้สาระสำคัญหรือขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทย ขออนุมัติให้ สศช. และกระทรวงการต่างประเทศพิจารณาดำเนินการโดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีอีก

๘.๒ ขออนุมัติให้นายกรัฐมนตรีหรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรี เป็นผู้ลงนามในหนังสือแสดงเจตจำนงของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยในการเข้าเป็นสมาชิกองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD)

๘.๓ มอบหมายให้ สศช. และกระทรวงการต่างประเทศ เป็นหน่วยงานประสานหลักในการขับเคลื่อนการดำเนินงานในการเข้าเป็นสมาชิก OECD ของประเทศไทย และมอบหมายหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบตามตารางห่วงโซ่คุณค่าเงื่อนไขการเข้าเป็นสมาชิก OECD ในข้อ ๓.๔ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน Framework for the Consideration of Prospective Members รวมถึงการดำเนินการอื่นใดที่จะช่วยจัดอุปสรรคและสนับสนุนกระบวนการเข้าสู่การเป็นสมาชิก OECD ของประเทศไทยในอนาคต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนุชา พิขยน์นันทน์)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กองยุทธศาสตร์และประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ
โทร ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๔๕๓๑๑ (ธช) หรือ ๔๕๓๔ (อรฉัตร)
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ thuttai@nesdc.go.th

สิ่งที่ส่งมาด้วย

<https://bit.ly/3uvJLCC>